

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlna Sthtahdadiddje*

August 2022

Utvikling i økonomiske nøkkeltall for Nordland 2021

Folketallsutvikling 1. halvår 2022

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	2
Utvikling i sentrale økonomiske nøkkeltall for 2021	3
2. Kommuneøkonomi.....	3
Pandemien	4
Kommuner i ROBEK og kommuner i faresonen for innmelding i ROBEK.....	4
Folketallsutvikling 1. halvår 2022	4
3. Netto driftsresultat	5
Netto driftsresultat 2021.....	5
2.1 Regnskapsmessig resultat.....	8
2.2 Status ROBEK- kommuner.....	9
2.3 Utbetalinger fra havbruksfond	9
4. Gjeldsbelastning	11
3.1 Netto lånegjeld	11
Netto lånegjeld 2021	11
3.2 Netto renteeksponert gjeld	14
3.3 Netto renter og avdrag	17
5. Disposisjonsfond	19
Disposisjonsfond 2021	19
6. Sammenlikning med andre fylker – sentrale nøkkeltall.....	22
7. Folketallsutvikling	24
6.1 Befolkningsutvikling 2022.....	27
6.2 Befolkningsutvikling Nordland 2022	28
6.3 Fylkesvis befolkningsutvikling 2022.....	30
Kilder:	31

1. Innledning

KOSTRA (KOmmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem om kommunale virksomheter. Informasjon om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenesteområder registreres og sammenstilles for å gi relevant informasjon til beslutningstakere og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tjene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, samt gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål nås. Informasjonen skal også bidra til å gjøre det mulig å forbedre tjenestene i kommunesektoren.

KOSTRA-tallene gir et grunnlag for å vurdere prioriteringer, dekningsgrader og produktivitet mellom kommuner over tid. Ulik prioritering, kvalitet på tjenestene, struktur og behov i befolkningen, er faktorer som vil påvirke nøkkeltallene.

Denne rapporten er utarbeidet av Statsforvalteren i Nordland. Vi presenterer noen utvalgte økonomiske nøkkeltall basert på endelige KOSTRA¹-tallene som ble publisert 15. juni 2022. Vi benytter tall på konsernnivå² i denne rapporten. Konserntall er tall for kommunen som juridisk enhet og inkluderer kommunale foretak, interkommunale samarbeider og interkommunale selskaper. Ved å bruke konserntall, elimineres det vesentligste av forskjellene i tallene som skyldes ulik organisering av den kommunale tjenesteproduksjonen.

Regnskapene til IKS er fordelt på eierkommunene etter eierandeler hentet fra Foretaksregisteret i Brønnøysund. I statistikken benyttes Landet uten Oslo som en indikator. Oslo ivaretar både kommunale og fylkeskommunale oppgaver og er derfor ikke direkte sammenliknbar med øvrige kommuner i landet. I tabeller hvor det er brukt farger representerer grønt de sterkeste verdiene og rødt de svakeste verdiene.

I Nordland ble det pr. 01.01.20 gjennomført flere endringer. Vi har gått fra 44 til 41 kommuner. Ballangen ble slått sammen med Narvik. Tysfjord ble delt mellom Narvik og Hamarøy. Tjeldsund ble en del av Troms og Finnmark fylke.

¹ KOSTRA står for KOmmune-STat-RApportering. KOSTRA ble startet som et prosjekt i 1995 med formål å samordne og effektivisere all rapportering fra kommunene til staten, samt å sørge for relevant styringsinformasjon om kommunal virksomhet, måle ressursinnsats, prioritering og måloppnåelse i kommuner, bydeler og fylkeskommuner. Fra 2001 var alle kommuner og fylkeskommuner med i KOSTRA. KOSTRA baseres på elektronisk innrapportering fra kommunene til SSB, samt på data fra en rekke andre kilder i og utenfor SSB.

² Kommunene har i 2020 utarbeidet konsoliderte regnskap. SSBs nøkkeltalloversikter tar imidlertid fremdeles utgangspunkt i konserntall, og det er disse tallene som benyttes i denne rapporten.

Utvikling i sentrale økonomiske nøkkeltall for 2021

- Samlet netto driftsresultat i Nordland siste år endte på 2,8%. Dette er bedre enn 2020, men over halvparten av kommunene hadde svakere resultat enn året før.
- Hele 26 kommuner hadde et netto driftsresultat over det anbefalte nivået på 1,75%. Åtte kommuner hadde negativt netto driftsresultat. Det betyr at de måtte bruke oppsparte midler for å avlegge regnskap i balanse
- Nivået på disposisjonsfondene i fylket har økt fra 9,7% i 2020 til 11,1% i 2021. Det er positivt at nivået har økt for mange kommuner, men samtidig ser vi at flere må bruke av disposisjonsfondet for å avlegge regnskap i balanse.
- Nivået på netto lånegjeld er noe høyt. Nordland ligger 5,9 prosentpoeng over landsgjennomsnittet.
- De gode resultatene nasjonalt og i fylket i 2021, kan blant annet forklares med uventet god skatteinngang, utbetalinger fra Havbruksfondet og kraftinntekter. I tillegg har pandemien medført at mange planlagte aktiviteter ikke har blitt gjennomført.
- De bedrede netto driftsresultatene i 2021 er ikke nødvendigvis et godt mål på kommunenes underliggende driftsbalanse.

2. Kommuneøkonomi

Mange kommuner opplevde god skatteinngang på slutten av 2021. Dette bidro sterkt til at flere kommuner oppnådde gode regnskapsresultater. En så stor skatteinngang på slutten av året var ikke ventet. Også inneværende år er det forventninger om høye inntekter i kommunesektoren. [Rapporten](#) fra *Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi (juni 2022)* tar for seg utviklingen i kommunal økonomi.

Inntektssystemutvalget kommer med sin innstilling til nytt inntektssystem for kommunal sektor i slutten av august 2022.

På utgiftssiden vil høyere priser på energi, høyere bygge kostnader og generell høy prisvekst på varer og tjenester påvirke kommunebudsjettene fremover. Inflasjon og høyere rentenivå vil bli et sentralt tema i arbeidet med årsbudsjett og økonomiplan for 2023-2026. Høyere kommunale kostnader vil redusere realveksten i kommunenes inntekter.

Investeringsnivået til kommunene har vært høyt de siste årene. Denne trenden har endret seg på landsbasis og vi ser en nedgang fra 2020-2021. I Nordland ligger gjeldsgraden i 2021 på samme nivå som året før, men flere kommuner har svært høy gjeld med tanke på å opprettholde økonomisk bærekraft. Med et høyere rentenivå og en forventning om ytterligere rentehhevinger, er det grunn til å tro at flere kommuner vil få utfordringer med å dekke låneutgiftene sine over driftsbudsjettet.

Regjeringen signaliserer innstramming i offentlig bruk av penger. Dette vil også få konsekvenser for kommunene, til tross for signalene om å styrke kommunal sektor. Med fremleggelsen av inntektssystemutvalgets innstilling, vil fremtiden for det kommunale inntektssystemet trolig bli avklar.

Pandemien

En [arbeidsgruppe](#) med medlemmer fra KS og staten har anslått at pandemien kostet kommunene 12 milliarder kroner i 2021. Omrent 70% av merutgiftene er innenfor helse og omsorg, knapt 20% har gått til barnehager og grunnskole og resten er fordelt på kultur, idrett og havner. Arbeidsgruppen konkluderer med at de fleste kommunene er kompensert for merutgiftene i 2020 og 2021 samlet, men enkeltkommuner kan ha kommet dårligere ut. Statsforvalteren har ikke full oversikt over sluttresultatene i forhold til pandemien i den enkelte kommune.

Arbeidsgruppen vil legge frem sin endelige rapport 1. september 2022.

For å løse utfordringene som samfunnet står overfor, må vi klare å omstille oss og gjøre endringer så tidlig som mulig. Kommunene i Nordland viste evne til rask omstilling i pandemien og det lover godt i møte med fremtidige utfordringer og strammere økonomiske rammer.

Nytt i ny kommunelov av 2018 er at kommunestyret skal vedta finansielle måltall som skal være retningsgivende for utviklingen av kommunens økonomi. De mest sentrale indikatorene i kommuneøkonomien er netto driftsresultat, disposisjonsfond og gjeldsgrad. Det er sammenhengen mellom disse indikatorene som gir uttrykk for kommunens økonomiske tilstand. I de neste kapitlene vil vi går mer inn på de ulike indikatorene. Vi har brukt *Teknisk beregningsutvalgs* anbefalinger for nivået på indikatorene.

Kommuner i ROBEK og kommuner i faresonen for innmelding i ROBEK

- Per i dag er Fauske, Moskenes, Lødingen, Hamarøy og Træna i ROBEK-registeret
- Saltdal har dekket inn sitt akkumulerte merforbruk og meldes ut
- Nesna har balanse i budsjett og økonomiplan 2022-2025 og har vedtatt regnskap innen fristen, de meldes derfor ut

Folketallsutvikling 1. halvår 2022

Folketallet i Nordland har økt siste halvår fra 240 190 innbyggere ved årets start til 240 715 ved utgangen av andre kvartal. I første kvartal var det en svak nedgang på -12 innbyggere, mens det i andre kvartal var en økning på 537 innbyggere. Innvandring fra Ukraina gav uvanlig høy folkevekst i 2. kvartal 2022.

3. Netto driftsresultat

Netto driftsresultat (NDR) er et mål på hvor mye kommunene sitter igjen med av driftsinntekter etter at driftsutgifter, netto renter og avdrag er betalt. Målt i prosent av driftsinntektene uttrykker NDR hvor stor del av de tilgjengelige driftsinntektene kommunene kan disponere til å finansiere investeringer eller avsette til senere bruk. NDR er et uttrykk for kommunenes økonomiske handlefrihet.

Teknisk beregningsutvalgs anbefalte nivå over tid for netto driftsresultat er 1,75 % av brutto driftsinntekter. Anbefalingen gjelder i utgangspunktet for sektoren samlet (alle kommunene i Norge). Hva som vil være et tilstrekkelig nivå på netto driftsresultat kan variere fra kommune til kommune, og må særlig sees i sammenheng med lånegjeld, fremtidig investeringsbehov/lånebehov, nedbetalingstiden på lånegjelden og nivået på buffere/disposisjonsfond.

De gode regnskapsresultatene for flere av våre kommuner skyldes i hovedsak uventede høye skatteinntekter i 2021. Merskatteveksten har trolig sammenheng med en bedre utvikling i arbeidsmarkedet i fjor høst enn ventet, samt tilpasninger til et høyere nivå på skatt på utbytte fra 2022. Den økte skatteinngangen gir kommunene engangsinntekt, og bidrar ikke til varig styrking av inntektsnivået. Kommunene bør derfor være forsiktig med å bruke disse midlene på varige driftsutgifter.

2021 var nok et år hvor koronapandemien hadde betydelig påvirkning på kommunebudsjettene, både på inntekts- og utgiftssiden. Dette er også med på å påvirke kommunenes nøkkeltall.

Netto driftsresultat for 2020 har svakheter som indikator. Kommunene har mottatt og inntektsført ulike statlige tilskudd knyttet til covid-19, blant annet til stimulering av aktivitet i bygge- og anleggsnæringen og kompensasjon for merutgifter i næringsliv/frivillige aktører. Deler av utgiftene knyttet til disse tilskuddene påløp først i 2021, og statlige tilskudd bidro dermed til en regnskapsteknisk oppblåsing av netto driftsresultat i 2020.

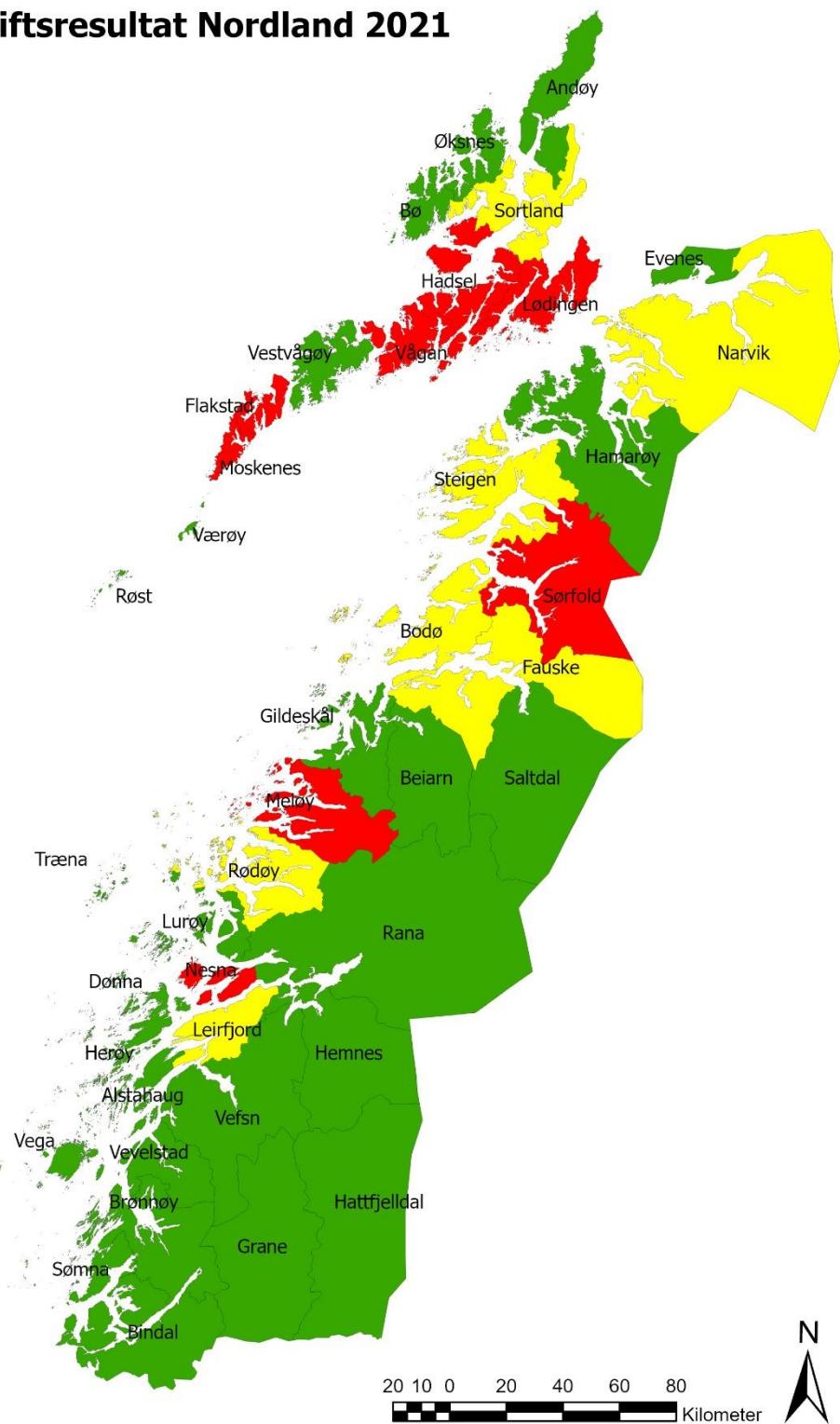
I tillegg har kommunene i 2020 blitt kompensert gjennom en høyere deflator enn faktisk pris- og lønnsvekst, og redusert arbeidsgiveravgift. Det har også vært spesielt lave pensjonskostnader i 2020.

Netto driftsresultat 2021

Nedenfor presenteres netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter for 2021 som kart. Fargene i kartet tar utgangspunkt i følgende terskelverdier:

- Kommuner over 1,75% NDR
- Kommuner mellom 0% - 1,75% NDR
- Kommuner under 0% NDR

Netto driftsresultat Nordland 2021

Tabellen under viser netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter, 2019-2021.

Utvikling i økonomiske nøkkeltall for Nordland 2021 – Statsforvalteren i Nordland

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2019	2020	2021
Bø	-1,5	5,9	23,2
Andøy	-0,5	-2,2	21,5
Lurøy	9,8	16,4	13,1
Øksnes	0,3	7,3	11,7
Værøy	-1,1	4,8	7,9
Træna	-0,6	-2,0	7,6
Beiarn	8,1	1,8	7,6
Herøy (Nordland)	-0,1	11,8	7,4
Røst	0,3	6,7	7,1
Sømna	-1,7	-0,4	6,9
Grane	5,7	-1,8	6,3
Alstahaug	-0,5	3,2	5,9
Bindal	3,7	9,4	5,6
Rana	5,0	6,7	5,5
Evenes	-1,0	6,5	4,4
Hamarøy	Ny fra 2020	6,0	4,2
Gildeskål	3,5	8,1	4,1
Hattfjelldal	3,8	7,2	3,8
Vevelstad	12,5	2,6	3,7
Vestvågøy	-1,7	-1,8	3,4
Saltdal	-0,6	0,5	3,2
Dønna	-1,1	5,2	3,0
Vefsn	-0,1	0,8	2,7
Brønnøy	2,6	1,3	2,6
Vega	0,2	3,1	2,6
Hemnes	2,5	4,5	2,4
Fauske - Fuoskko	-3,7	-0,6	1,7
Rødøy	2,5	9,0	1,5
Bodø	1,0	-0,6	1,0
Narvik	Ny fra 2020	-2,1	1,0
Sortland	0,4	4,0	1,0
Leirfjord	0,5	0,7	0,7
Steigen	0,2	3,6	0,2
Nesna	-1,3	-0,3	-0,4
Hadsel	-0,2	1,6	-1,8
Meløy	3,8	2,2	-2,9
Vågan	-2,8	-2,0	-3,4
Flakstad	3,7	2,4	-3,6
Sørfold	1,5	5,4	-3,9
Lødingen	-5,6	-0,2	-4,6
Moskenes	-8,3	-6,8	-15,9
Nordland	0,6	1,8	2,8
Landet uten Oslo	1,5	2,5	4,2

Samlet netto driftsresultat i Nordland har bedret seg siste år med et prosentpoeng fra 1,8% i 2020 til 2,8% i 2021.

Det var også en kraftig forbedring på landsbasis der netto driftsresultat for landet uten Oslo gikk fra 2,5% i 2020 til 4,2% i 2021.

Hele 26 kommuner i Nordland hadde et netto driftsresultat over det anbefalte nivået på 1,75% i 2021.

22 kommuner hadde svakere resultater i 2021 enn de hadde i 2020.

Nesna, Hadsel, Meløy, Vågan, Flakstad, Sørfold, Lødingen og Moskenes hadde alle negative netto driftsresultater i 2021. I en slik situasjon er de avhengig av midler på disposisjonsfond for å unngå regnskapsmessig merforbruk.

Lødingen og Moskenes er ROBEK-kommuner og har ikke midler på disposisjonsfond, de øker dermed sitt akkumulerte merforbruk.

2.1 Regnskapsmessig resultat

I forbindelse med ny kommunelov ble regnskapsføringen til kommunene lagt om. Fra regnskapsåret 2020 måtte et merforbruk i driftsregnskapet dekkes samme regnskapsår av kommunens disposisjonsfond. Dette betyr at hvis kommunen har et merforbruk, så vil dette først søkes dekket ved å stryke avsetninger til investering og dekning av tidligere års underskudd. Hvis dette ikke er tilstrekkelig må merforbruket så langt som mulig dekkes av de midlene som er tilgjengelig på kommunens disposisjonsfond.

Alle kommunene i fylket som hadde underskudd fra 2020 har dekket dette inn i 2021, med unntak av kommunene som er innmeldt i ROBEK.

Kommuner som har samlet underskudd større enn 3 % meldes direkte inn i ROBEK. Ingen kommuner i fylket har pådratt seg nytt merforbruk i kommuneregnskapet (kommunekassa) i 2021 med unntak av kommuner som er innmeldt i ROBEK – Lødingen, Moskenes.

Flere av kommunene våre har imidlertid måtte bruke strykninger eller midler fra disposisjonsfond for å gå i balanse siste år. I henhold til ROBEK-reglene er det merforbruk i kommuneregnskapet (kommuneregnskap eksklusive KF og IKS) som danner grunnlag for eventuelle innmeldinger i ROBEK.

Figuren under illustrerer kommunens økonomiske tilstand i en trappefigur. Kommuner som ligger øverst i trappa, har en bærekraftig økonomi. Midt i trappa ligger kommuner som bruker av disposisjonsfond for å dekke merforbruk i regnskapet. Disse kommunene bør gjøre vurderinger om det er økonomisk bærekraftige å fortsette slik og om størrelsen på disposisjonsfondet vil tåle flere år med merforbruk i regnskapet. Det er ofte på dette tidspunktet kommunen bør ta grep for å unngå økonomisk ubalanse. Nederst i trappa ligger de kommunene som har økonomisk ubalanse og er meldt inn i ROBEK-registeret.

2.2 Status ROBEK- kommuner

- Fauske kommune dekket inn 11,4 mill. kr av tidligere års akkumulerte merforbruk. Gjenstående merforbruk er 84 mill. kr.
- Lødingen kommune økte sitt merforbruk med 11,2 mill. kr og har nå et akkumulert merforbruk på 29,8 mill. kr
- Hamarøy kommuner har et akkumulert merforbruk på 56,9 mill. kr. Det er fortsatt uavklarheter angående regnskapsføringen av delingsoppgjøret
- Saltdal kommune har dekket inn gjenstående merforbruk på 4,8 mill.kr fra 2019, som var grunnlaget for innmelding i ROBEK i februar 2022. Meldes ut av ROBEK.
- Nesna kommune har utarbeidet budsjett 2022 og økonomiplan 2023-2025 i balanse og har vedtatt regnskap innen frist. Meldes ut av ROBEK.
- Træna kommune har ikke vedtatt regnskap for 2021 innen frist og blir dermed stående i ROBEK.
- Moskenes kommune økte sitt merforbruk med 21,2 mill. kr og har nå et akkumulert merforbruk på 70,5 mill. kr.

2.3 Utbetalinger fra havbruksfond

Utbetalingene fra Havbruksfondet de siste årene har hatt betydning for de gode resultatene i fylket, og spesielt i 2018 og 2020 har det vært betydelige utbetalinger.

Under følger en oversikt over utbetalinger fra Havbruksfondet til kommunene i Nordland fra 2018 – 2021. Oversikten viser også hvor mye dette samlet har utgjort i prosent av kommunenes brutto driftsinntekter i 2021.

Kommune	Utbetalinger	Utbetalinger	Utbetalinger	Utbetalinger	Sum 2018-2021	Samlet utbetaling 2018-2021 i prosent av brutto driftsinntekter 2021
	2018	2019	2020	2021		(i kroner)
Bodø	13 536 949	1 040 025	12 685 399	4 072 700	31 335 073	0,6 %
Narvik	2 251 357	173 337	6 220 232	5 207 738	13 852 665	0,6 %
Bindal	15 970 460	6 532 259	19 264 490	6 141 921	47 909 130	23,7 %
Sømna	6 189 905	424 677	4 627 579	1 475 369	12 717 529	5,0 %
Brønnøy	18 027 503	3 936 899	12 700 209	4 844 526	39 509 137	4,6 %
Vega	6 623 931	3 121 546	6 117 700	2 233 756	18 096 933	12,4 %
Vevelstad	7 894 645	5 606 681	7 108 836	2 408 098	23 018 260	29,8 %
Herøy i Nordland	23 758 045	6 717 752	17 115 548	6 820 910	54 412 255	24,3 %
Alstahaug	9 004 101	1 375 389	10 761 001	3 908 201	25 048 691	3,0 %
Leirfjord	2 261 730	173 337	1 777 209	849 917	5 062 193	1,6 %
Vefsn	2 251 357	173 337	1 777 209	566 611	4 768 515	0,3 %
Dønna	19 694 829	4 127 126	16 427 791	5 328 325	45 578 071	23,4 %
Nesna	4 502 272	346 675	3 554 418	1 133 222	9 536 588	3,9 %
Rana	4 503 157	2 958 209	3 554 418	1 133 222	12 149 006	0,5 %
Lurøy	24 454 142	6 978 936	24 541 434	8 933 934	64 908 446	22,8 %
Træna	2 597 720	200 005	2 050 626	653 782	5 502 133	6,4 %
Rødøy	30 199 555	7 410 058	23 841 943	9 105 007	70 556 562	36,2 %
Meløy	16 450 899	3 878 231	12 098 692	4 140 621	36 568 443	4,8 %
Gildeskål	27 098 782	5 828 613	24 049 284	7 950 718	64 927 397	23,6 %
Saltdal	4 502 715	3 314 698	4 531 883	1 444 859	13 794 154	2,4 %
Fauske	4 964 531	382 231	4 896 439	1 561 087	11 804 288	1,2 %
Sørfold	17 422 875	1 340 032	13 739 193	4 380 341	36 882 441	12,6 %
Steigen	31 526 405	7 530 061	26 931 552	9 868 479	75 856 497	22,8 %
Hamarøy	3 939 228	390 009	22 044 227	8 059 500	34 432 965	8,6 %
Lødingen	13 989 357	1 076 693	11 039 202	3 672 077	29 777 328	11,2 %
Evenes	2 251 357	173 337	1 777 209	566 611	4 768 515	2,8 %
Flakstad	2 250 607	173 337	1 777 209	566 611	4 767 765	3,0 %
Vestvågøy	9 221 362	710 017	6 391 117	2 323 833	18 646 329	1,7 %
Vågan	16 100 591	1 192 562	11 338 594	3 756 633	32 388 379	3,3 %
Hadsel	28 267 572	7 832 979	24 785 458	9 151 571	70 037 580	7,8 %
Bø i Nordland	13 797 664	6 001 580	10 052 623	3 204 986	33 056 853	11,0 %
Øksnes	22 267 162	1 713 130	17 564 521	5 458 282	47 003 096	10,5 %
Sortland	17 624 920	2 766 658	14 089 736	4 775 407	39 256 721	3,6 %
Andøy			1 813 665	578 234	2 391 899	0,4 %
Sum Nordland	425 397 685	95 600 417	383 046 645	136 277 087	1 040 321 834	4,4 %

4. Gjeldsbelastning

Kommunenes gjeld har gradvis økt de siste årene. Det er viktig at kommunene har et forsvarlig gjeldsnivå. Kommunestyret skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. I kommuneloven står det at kommunen ikke skal ta vesentlig finansiell risiko i finans- eller gjeldsforvaltningen. Hver kommune må vurdere hvilken finansiell risiko de kan håndtere. Dette vil være avhengig av kommunens disposisjonsfond og netto driftsresultat.

3.1 Netto lånegjeld

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser, fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlings lån og ansvarlige lån (utlån av egne midler).

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter er et bilde på gjeldsgraden i kommunene og sier noe om hvor krevende det kan bli å betale ned gjelden. Alt av netto lånegjeld er imidlertid ikke renteeksponert gjeld, det vil si gjeld der en gitt økning i renten påvirker budsjettbalansen i kommunen. Netto renteeksponert gjeld ser vi på i neste delkapittel.

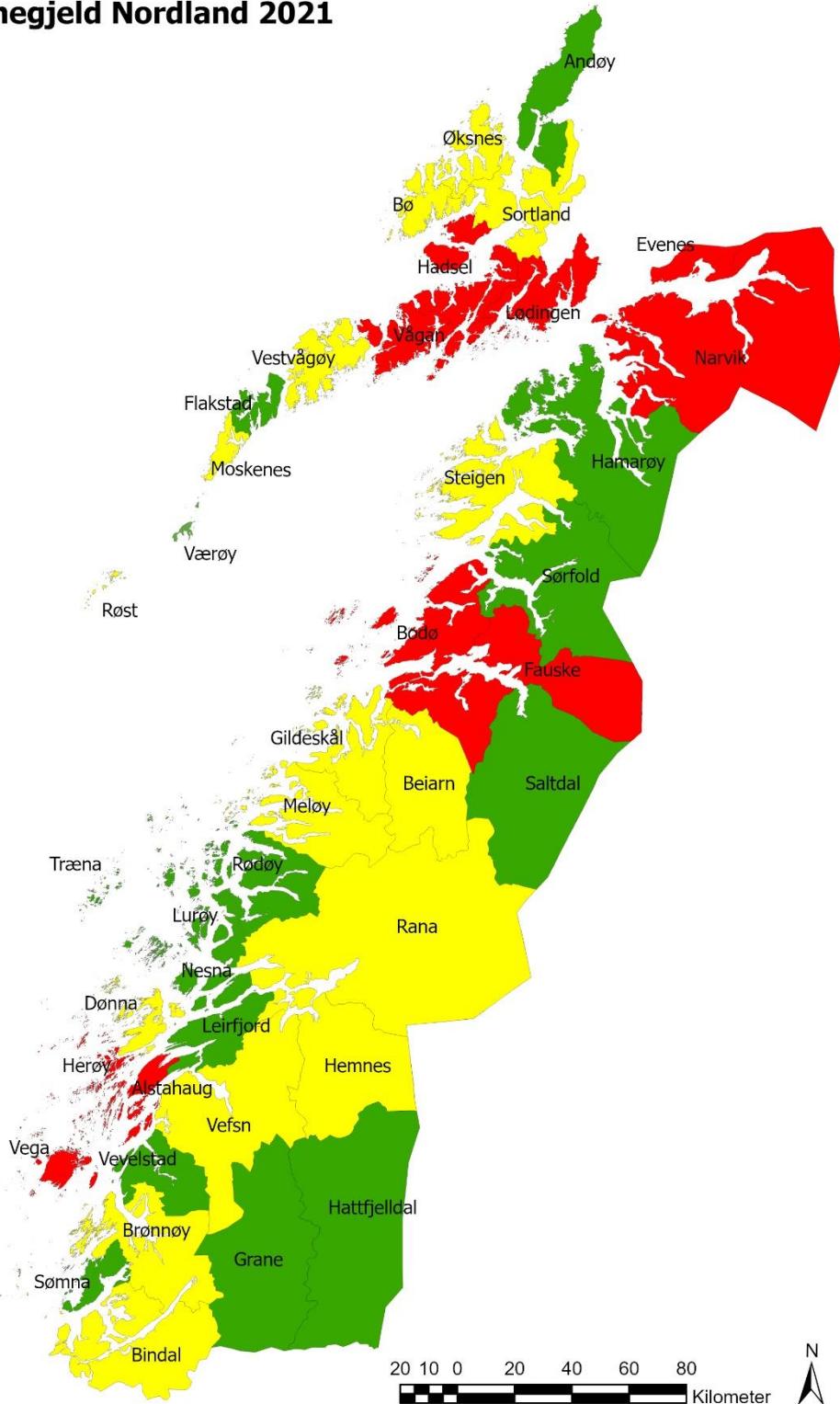
Når netto lånegjeld som indikator skal tolkes er det viktig at den ikke ses isolert sett, men bør ses i sammenheng med andre indikatorer, slik som netto driftsresultat og disposisjonsfond.

Netto lånegjeld 2021

Nedenfor presenteres netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter for 2021 som kart. Fargene av kartet tar utgangspunkt i følgende terskelverdier:

- kommuner med netto lånegjeld under over 100%
- kommuner med netto lånegjeld mellom 75% -100 %
- kommuner med netto lånegjeld over 75 % eller lavere

Netto lånegjeld Nordland 2021

Tabellen under viser netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter i perioden 2018-2021.

Netto lånegjeld (i prosent av brutto driftsinntekter)	2019	2020	2021
Evenes	41,0	115,9	156,6
Fauske - Fuoskko	143,1	142,7	142,9
Hadsel	122,9	137,5	140,9
Vågan	114,0	136,2	140,6
Vega	136,8	133,7	124,1
Alstahaug	122,8	124,7	121,8
Bodø	115,0	126,2	115,8
Herøy (Nordland)	114,6	111,0	113,0
Lødingen	110,2	105,5	106,7
Narvik	Ny fra 2020	100,5	105,9
Øksnes	93,4	91,9	100,0
Beiarn	78,5	86,3	99,8
Brønnøy	87,1	95,0	98,4
Dønna	99,9	102,3	98,4
Bindal	79,6	92,2	97,3
Gildeskål	96,4	90,7	96,8
Bø	89,6	96,0	93,2
Rana	79,9	85,6	93,0
Vefsn	93,2	91,8	90,2
Hemnes	91,5	90,1	89,6
Steigen	90,5	86,6	89,1
Sortland	81,8	85,7	84,5
Vestvågøy	73,5	79,9	84,1
Meløy	79,0	81,0	83,8
Røst	68,5	74,2	82,3
Moskenes	82,6	75,4	78,7
Nesna	68,1	77,3	73,9
Grane	54,9	76,7	70,2
Andøy	64,7	74,4	67,1
Rødøy	79,9	68,1	62,7
Vevelstad	51,9	54,3	59,9
Træna	71,4	59,0	58,9
Hamarøy	Ny fra 2020	43,9	58,6
Leirfjord	62,7	58,7	56,5
Saltdal	61,2	58,6	54,9
Flakstad	50,2	52,9	54,2
Værøy	54,6	54,9	53,4
Sørfold	59,9	55,7	52,3
Sømna	63,5	62,9	50,5
Hattfjelldal	36,1	34,4	31,5
Lurøy	28,3	30,0	25,6
Nordland	93,9	98,9	98,9
Landet	91,2	95,1	93,0

Det har det siste året ikke vært økning i gjennomsnittlig netto lånegjeld i fylket, den ligger på 98,9% i 2021.

For landet som helhet gikk derimot netto lånegjeld ned fra 95,1% i 2020 til 93,0% i 2021.

Det er stor variasjon i gjeldsnivået i fylket og 17 av kommunene i Nordland har høyere enn landsgjennomsnittet i 2021.

Flere kommuner i fylket har svært høy netto lånegjeld. Evenes har blant landets høyeste gjeldsnivå i forhold til driftsinntektene. I andre enden av skalaen har vi Lurøy som har blant landets laveste nivå på netto lånegjeld.

Om lag halvparten av kommunene i fylket økte lånegjelden sin siste år.

3.2 Netto renteeksponert gjeld

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter gir et bilde på gjeldsgraden i kommunene og sier noe om hvor krevende det kan bli å betale ned gjelden. Alt av netto lånegjeld vil imidlertid ikke være **renteeksponert gjeld**.

Hverken investeringer knyttet til selvkostområdene (vann, avløp og renovasjon) som finansieres gjennom gebyrer fra innbyggerne eller investeringer som er omfattet av rentekompensasjonsordninger (skole, kirke og sykehjem) er renteeksponert.

Det samme gjelder kommunens rentebærende plasseringer (bankinnskudd og plasseringer i sertifikat- og obligasjonsmarkedet). Dette er den delen av kommunenes likviditet som ikke er lånefinansiert. Ved en eventuell renteoppgang vil inntektene fra disse øke og delvis kunne motsvare effekten som en økt rente har på gjelden.

Netto renteeksponering gir en indikasjon på hvor mye av kommunekonsernet sin renteeksponerte gjeld som er igjen etter at rentebærende likviditet er trukket fra. Variabelen gir således en indikasjon på hvor sårbar kommunekonsernet vil være for en endring i rentenivået (før man tar hensyn til eventuelle rentebindinger). Det betyr gjeld der en økning i renten påvirker budsjettbalansen i kommunen.

En renteeksponering på 50 prosent innebærer f. eks at ved en økning i renten på ett prosentpoeng vil kommunens netto renteutgifter øke tilsvarende 0,5 prosent av driftsinntektene, før det tas hensyn til eventuelle rentebindinger/fastrentelån. Kommuner med en negativ renteeksponering vil i utgangspunktet tjene på en renteoppgang.

Rentenivået har gjennomgående vært lavt over flere år. Renten forventes å øke i tiden fremover, og det er derfor viktig at kommunene i vurderingen av finansiell risiko stresstester gjelden sin med ulike scenarioer og utslag det kan gi på bunnlinjen i regnskapet, jfr. generalbestemmelsen.

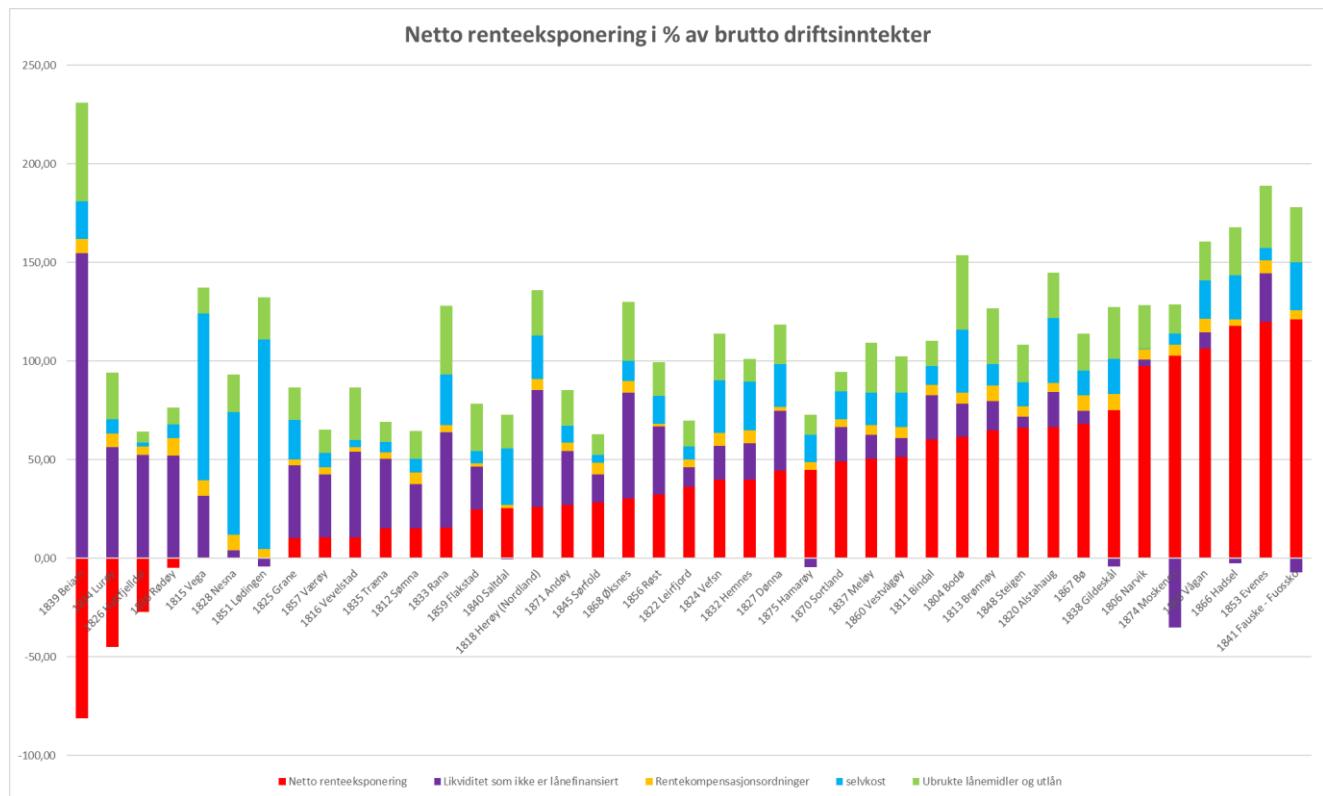
Nivået på renteeksponert varierer i stor grad mellom kommunene, men kommunene i Nordland har i tillegg til høy netto lånegjeld også høy renteeksponering sammenlignet med resten av landet. Nivået på renteeksponert gjeld er 8,2 prosentpoeng høyere enn nivået for resten av landet.

Som vi ser at tabellen har flere kommuner ikke rapportert renteeksponert gjeld.

Tabellen under viser renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter i perioden 2019-2021:

Kommune	2019	2020	2021	Vekst 2020-2021 (prosentpoeng)	Gjennomsnitt 2019-2021
Fauske - Fuosko	143,4	120,9	121,1	0,2	128,5
Evenes	0	83,0	119,8	36,8	67,6
Hadsel	100,4	108,9	117,8	8,9	109,0
Vågan	80,3	100,0	106,4	6,4	95,6
Moskenes	0	88,6	102,7	14,1	63,8
Narvik	0	62,1	97,4	35,3	53,2
Gildeskål	-38,4	-33,9	75,0	108,9	0,9
Bø	68,5	75,2	68,0	-7,2	70,6
Alstahaug	73,9	71,4	66,5	-4,9	70,6
Steigen	0	0	66,0	66	22,0
Brønnøy	53,0	61,3	65,0	3,7	59,8
Bodø	57,7	68,8	61,7	-7,1	62,7
Bindal	31,6	37,9	60,2	22,3	43,2
Vestvågøy	0	58,5	51,5	-7	36,7
Meløy	42,9	49,2	50,5	1,3	47,5
Sortland	54,4	51,7	49,2	-2,5	51,8
Hamarøy	0	23,4	44,7	21,3	22,7
Dønna	0	48,5	44,3	-4,2	30,9
Hemnes	37,3	33,4	39,9	6,5	36,9
Vefsn	43,5	42,9	39,8	-3,1	42,1
Leirfjord	32,6	33,3	36,3	3	34,1
Røst	26,2	19,2	32,2	13	25,9
Øksnes	65,1	57,2	30,3	-26,9	50,9
Sørfold	26,3	26,5	28,3	1,8	27,0
Andøy	39,4	53,6	26,9	-26,7	40,0
Herøy (Nordland)	37,8	26,8	25,9	-0,9	30,2
Saltdal	30,8	-14,3	25,5	39,8	14,0
Flakstad	1,7	0	24,8	24,8	8,8
Rana	19,8	12,8	15,4	2,6	16,0
Sømna	25,4	28,1	15,3	-12,8	22,9
Traena	20,5	9,0	15,1	6,1	14,9
Vevelstad	-5,3	-6,7	10,7	17,4	-0,4
Værøy	22,5	15,7	10,4	-5,3	16,2
Grane	3,1	2,3	10,1	7,8	5,2
Vega	108,1	98,5	0	-98,5	68,9
Nesna	23,5	49,8	0	-49,8	24,4
Lødingen	0	104,0	0	-104	34,7
Rødøy	12,2	-1,9	-5,0	-3,1	1,8
Hattfjelldal	-23,2	-32,9	-27,2	5,7	-27,8
Lurøy	-49,7	-48,3	-45,0	3,3	-47,7
Beiarn	-111,5	-96,8	-81,3	15,5	-96,5
Gjennomsnitt Nordland			56,8		
Landet uten Oslo			48,6		

Figuren under viser sammensetning av kommunenes gjeld i 2021 og hvor mye netto renteeksponering utgjør i prosent av brutto driftsinntekter.

Summen av søylene i ulike farger tilsvarer langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser.

Dersom vi trekker utlån og ubrukte lånemidler (grønn søyle) kommer vi til det som tilsvarer netto lånegjeld.

Trekker vi ut selvkost (blå søyle), rentekompensasjonsordninger (gul søyle) og likviditet som ikke er lånefinansiert (lilla søyle), kommer vi til de røde søylene som viser kommunenes netto renteeksponering.

Figuren viser at Fauske, Evenes, Hadsel, Vågan og Moskenes har høyest renteeksponering i fylket.

Beiarn, Lurøy, Hattfjelldal og Rødøy har negativ netto renteeksponering. Dette kommer av at kommunene har lav gjeld og høy likviditet som ikke er lånefinansiert (store disposisjonsfond). Disse kommunene vil kunne ha positive effekter av en renteoppgang.

Lødingen, Vega og Nesna har ikke rapportert inn data for renteeksponering i KOSTRA og derfor er statistikken for disse kommunene misvisende.

Hamarøy, Gildeskål, Moskenes, Hadsel og Fauske har en negativ likviditet (lilla søyle under null), dette betyr at kommunene i realiteten ikke har «egen» rentebærende likviditet. Kassakreditten/de ubrukte lånemidlene overstiger det som står inne på kommunenes bankinnskudd, sertifikater og obligasjoner.

3.3 Netto renter og avdrag

Tabellen viser netto renter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter i perioden 2019-2021:

Netto renter + netto avdrag (i % av brutto driftsinntekter)	2019	2020	2021
Fauske - Fuosko	6,9	7,3	7,7
Vågan	4,4	5,2	7,5
Beiarn	4,5	7,4	6,8
Hadsel	5,3	6,5	6,0
Bodø	4,4	5,6	5,7
Gildeskål	5,9	5,3	5,6
Bindal	4,0	4,5	5,5
Moskenes	5,9	5,5	5,5
Øksnes	4,0	3,0	5,3
Herøy (Nordland)	5,8	5,8	5,2
Lødingen	2,4	0,0	5,0
Andøy	6,0	4,7	5,0
Brønnøy	5,2	5,1	4,6
Rødøy	4,8	4,1	4,4
Røst	4,2	3,9	4,4
Vestvågøy	3,5	4,4	4,4
Sørfold	4,9	4,7	4,4
Alstahaug	6,4	5,6	4,2
Saltdal	5,1	5,0	4,1
Sortland	3,6	2,4	4,1
Meløy	3,0	3,6	4,0
Værøy	4,2	4,1	4,0
Bø	3,3	-2,5	4,0
Vega	5,1	5,1	3,7
Vefsn	4,8	4,7	3,6
Narvik	3,7	3,9	3,4
Lurøy	2,5	3,5	3,4
Hamarøy	2,4	3,0	3,4
Hemnes	4,5	4,1	2,9
Rana	2,7	2,8	2,9
Flakstad	2,7	2,9	2,9
Grane	1,6	2,4	2,7
Dønna	3,7	4,2	2,7
Sømna	3,4	3,2	2,4
Evenes	2,5	1,9	2,2
Leirfjord	2,7	2,7	2,0
Steigen	2,8	3,0	2,0
Nesna	2,8	2,6	1,1
Træna	2,5	4,0	1,1
Vevelstad	1,5	1,6	0,6
Hattfjelldal	-0,9	0,8	0,0
Nordland	4,1	4,3	4,4
Landet uten Oslo	4,3	4,6	4,3

Kommunenes rente- og avdragsbelastning avhenger av valgt finansieringsstrategi, f.eks. andelen fremmedkapital, nedbetalingstid o.l.

Ekstraordinære avdrag som føres i investeringsregnskapet og tap/gevinst på finansielle instrumenter inngår ikke i denne indikatoren.

Tabellen viser at for 17 av kommunene i fylket er kapitalutgiftene større enn landsgjennomsnittet på 4,3%. Dette betyr at en større andel av driftsinntektene i kommunene går til å dekke kapitalutgifter og dermed mindre til løpende drift.

Fauske (7,7%), Vågan (7,5%) og Hadsel (6,8%) har de høyeste kapitalutgiftene i fylket i prosent av brutto driftsinntekter.

Fylkets samlede rente- og avdragsbelastning har økt med 0,1 prosentpoeng fra 2020.

Utviklingen på landsbasis er fallende med 0,3 prosentpoeng.

Samlet har Nordland høyere rente- og avdragsbelastning enn landsgjennomsnittet 0,1 prosentpoeng.

5. Disposisjonsfond

Disposisjonsfondet er det eneste fondet som fritt kan benyttes til å dekke utgifter i både drifts- og investeringsregnskapet. Størrelsen på disposisjonsfondet er et uttrykk for hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift, og er den delen av reservene som best gir uttrykk for den økonomiske handlefriheten. Utviklingen i disposisjonsfond må sees i sammenheng med utviklingen i netto driftsresultat.

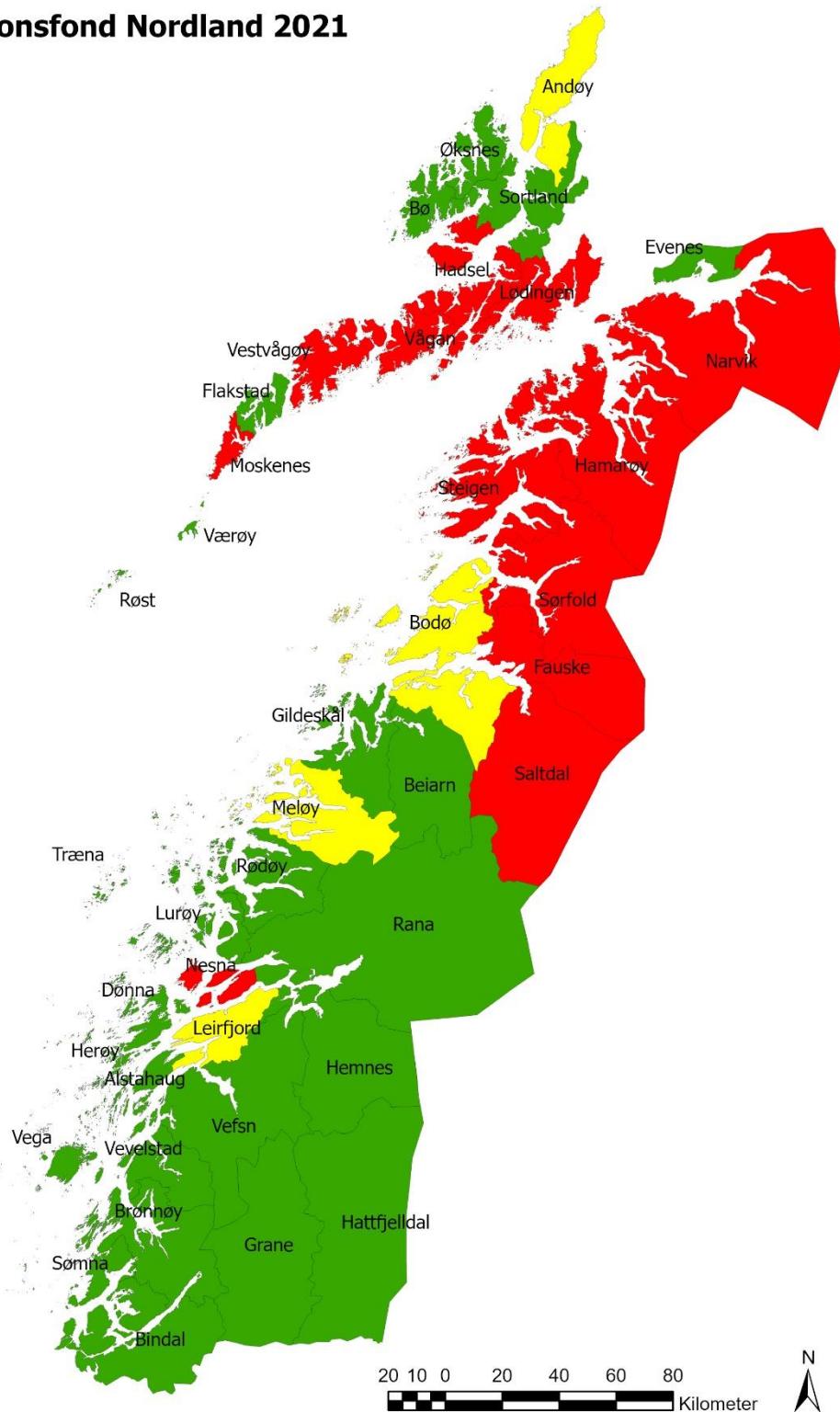
Avhengig av ulike risikoforhold og framtidige tiltak bør disposisjonsfondet være stort nok for å håndtere svingninger i utgifter og inntekter på en kontrollert måte.

Disposisjonsfond 2021

Nedenfor presenteres disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter for 2021 som kart. Fargene av kartet tar utgangspunkt i følgende terskelverdier:

- █ Kommuner med disposisjonsfond under 5%
- █ Kommuner med disposisjonsfond mellom 5% -8%
- █ Kommuner med disposisjonsfond over 8%

Dispositionsfond Nordland 2021

Tabellen under viser dispositionsfond i prosent av brutto driftsinntekter perioden 2019- 2021:

Utvikling i økonomiske nøkkeltall for Nordland 2021 – Statsforvalteren i Nordland

Disposisjonsfond (i prosent av brutto driftsinntekter)	2019	2020	2021
Herøy (Nordland)	30,9	46,0	51,7
Lurøy	49,3	48,2	46,1
Bindal	32,3	39,3	45,7
Rødøy	21,2	30,2	31,5
Beiarn	14,7	24,1	30,6
Bø	2,9	7,1	29,8
Vevelstad	22,7	35,9	29,1
Rana	18,0	22,0	28,8
Hattfjelldal	21,4	24,9	27,9
Øksnes	6,1	13,3	25,2
Dønna	18,5	21,4	23,7
Sømna	11,5	15,3	21,4
Gildeskål	13,1	17,8	19,7
Vega	6,0	11,5	18,6
Grane	6,9	13,0	18,2
Træna	16,9	13,1	17,2
Røst	16,7	24,3	15,9
Sortland	10,0	15,0	15,1
Evenes	1,4	10,3	14,7
Vefsn	12,7	13,0	13,8
Værøy	3,8	5,4	13,7
Flakstad	13,2	17,4	13,6
Alstahaug	6,6	7,3	12,3
Hemnes	7,2	11,6	12,2
Brønnøy	5,3	7,6	8,9
Leirfjord	7,3	6,2	6,4
Andøy	4,4	4,4	6,3
Bodø	7,7	6,0	5,6
Meløy	6,9	8,2	5,0
Vestvågøy	4,3	0,4	3,2
Narvik	Ny fra 2020	0,9	3,0
Nesna	5,0	3,3	2,7
Steigen	1,4	3,1	2,6
Hadsel	4,3	4,8	1,9
Sørfold	3,4	6,0	1,6
Lødingen	1,1	1,0	1,5
Fauske - Fuoskko	1,4	1,3	1,2
Vågan	11,3	5,1	1,1
Saltdal	1,0	1,1	1,0
Moskenes	1,7	0,4	0,5
Hamarøy	Ny fra 2020	0,6	0,5
Nordland	8,8	9,7	11,1
Landet uten Oslo	11,0	11,9	13,7

25 kommuner i Nordland har økt disposisjonsfondet i 2021 sammenlignet med 2020.

Samlet for fylket har nivået på disposisjonsfondet økt fra 9,7% i 2020 til 11,1% i 2020.

Økningen i disposisjonsfondene i 2021 må sees i sammenheng med god skatteinngang, men også gode utbetalinger fra Havbruksfondet. I alt ble det utbetalt 136,7 mill. kr fra Havbruksfondet i 2021, det utgjør 0,5 % av brutto driftsinntekter.

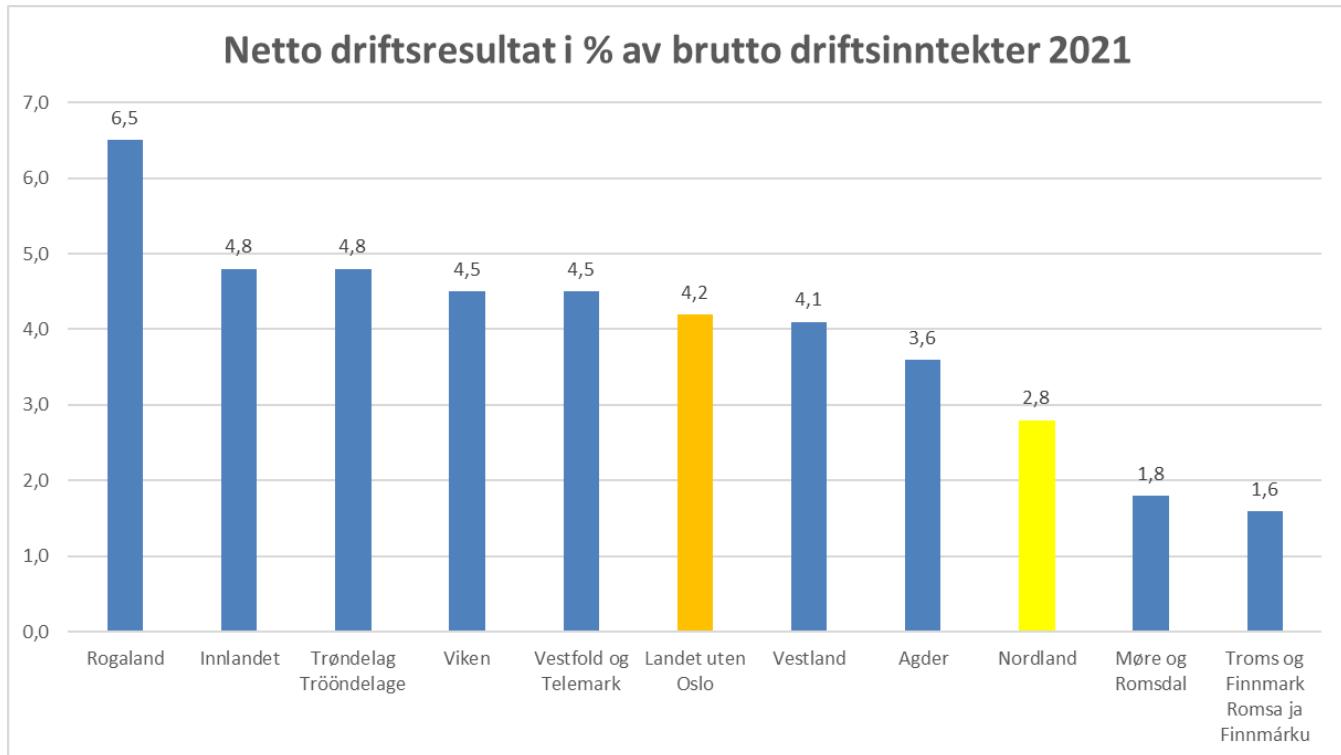
På landsbasis har disposisjonsfondene økt med to prosentpoeng fra 11,9% i 2020 til 13,7% i 2021.

Nordland ligger dermed 2,6 prosentpoeng under landsgjennomsnittet.

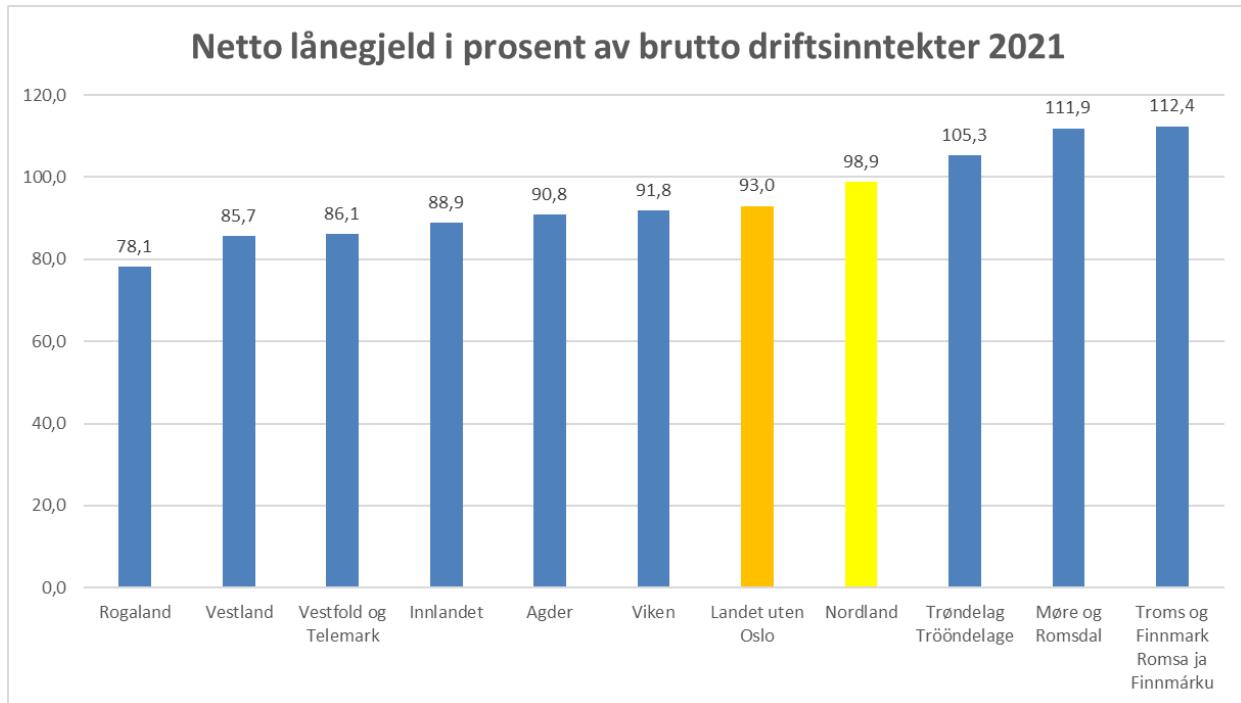
20 kommuner i fylket har disposisjonsfond over landsgjennomsnittet på 13,7%.

Vi gjør oppmerksom på feilrapportering til KOSTRA for Lødingen, Fauske og Moskenes. Dette er kommuner i ROBEK med et akkumulert merforbruk. (Disposisjonsfondet skal brukes til å dekke merforbruk så langt det rekker).

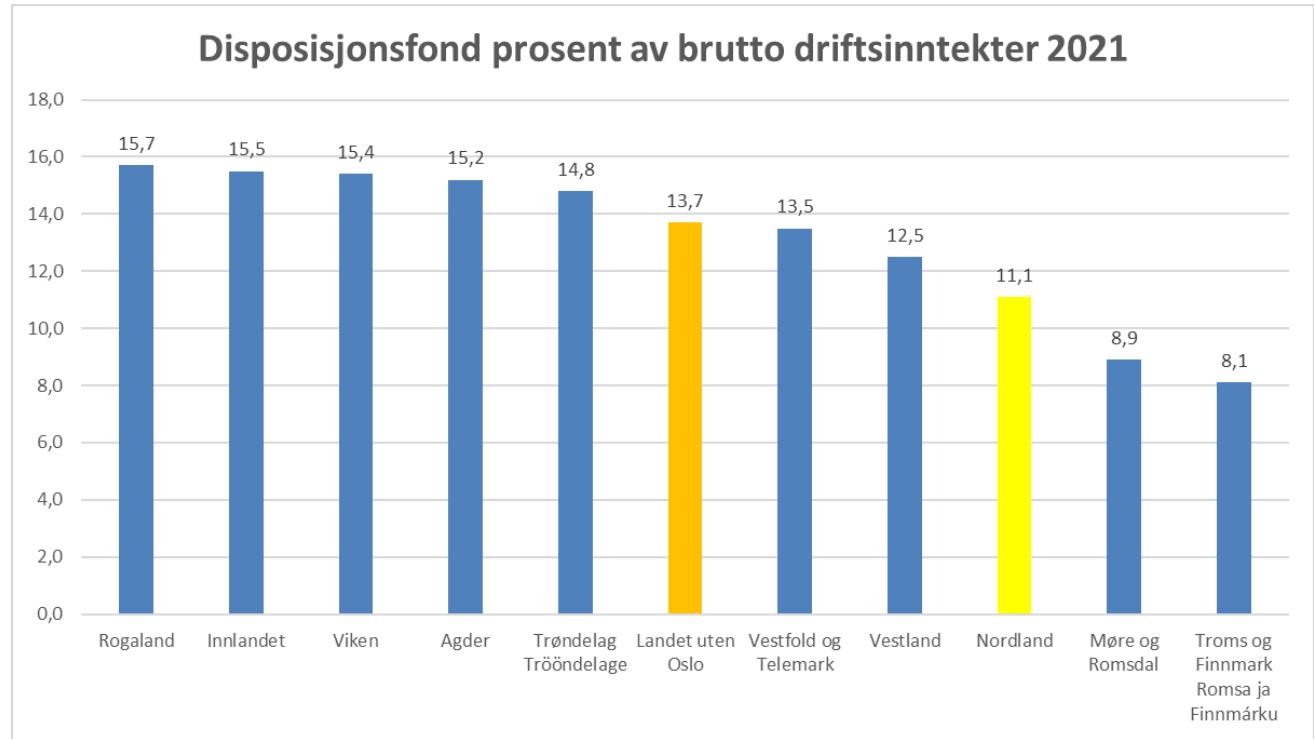
6. Sammenlikning med andre fylker – sentrale nøkkeltall

Nordland hadde i 2021 et netto driftsresultat på 2,8 %, dette var over det anbefalte nivået på 1,75 %, men godt under landsgjennomsnittet på 4,2 %. Bare Møre og Romsdal og Troms og Finnmark hadde svakere resultater med henholdsvis 1,8 % og 1,6 %. Best i klassen var Rogaland med 6,5 %.

Troms og Finnmark og Møre og Romsdal har i 2021 det høyeste nivået på netto lånegjeld av landets fylker, med henholdsvis 112,4% og 111,9%. Nordland ligger på 98,9%, noe som er litt over landsgjennomsnittet på 93%.

I 2021 hadde Nordland 11,1% på dispositionsfond i prosent av brutto driftsinntekter. Det er 2,6 prosentpoeng under landsgjennomsnittet på 13,7%. Resultatet ble imidlertid forbedret med 1,4 prosentpoeng fra 2020.

Landsgjennomsnittet har økt med 1,8 prosentpoeng siste år og dispositionsfondene utgjorde i 2021 13,7% for hele landet.

7. Folketallsutvikling

Utvikling i folketallet har betydning for utviklingen av rammetilskuddet til kommunene. Folketall og befolkningssammensetning påvirker også den økonomiske situasjonen i kommunen. Vi har derfor tatt med den faktiske befolkningsutviklingen i kommunene per 1. januar (hvert år for perioden 2018-2022).

Bodø er den kommunen i fylket som har hatt størst prosentvis befolkningsøkning i nevnte periode med 2,36%, etterfulgt av Steigen med 2,20%. Ikke overraskende har Bodø størst befolkningsøkning og dette skyldes nok sentralitet og tilgang på arbeidsplasser.

For Narvik og Hamarøy som sammenslåingskommuner vil ikke økningen gi et riktig bilde. Forut for kommunesammenslåingene hadde begge kommunene nedgang i befolkningen.

Kommunene i Nordland fordeler seg slik i forhold til antall innbyggere.

Antall innbyggere i definerte kategorier	Antall kommuner	Navn på kommuner
Kommuner under 1 000 innbyggere	5	Vevelstad, Træna, Værøy, Røst, Moskenes
Kommuner mellom 1 000-1 500 innbyggere	9	Bindal, Vega, Grane, Hattfjelldal, Dønna, Rødøy, Beiarn, Evenes, Flakstad
Kommuner mellom 1 500-3 000 innbyggere	11	Sømna, Herøy, Leirfjord, Nesna, Lurøy, Gildeskål, Sørfold, Steigen, Lødingen, Bø, Hamarøy
Kommuner mellom 3 000-5 000 innbyggere	4	Hemnes, Saltdal, Øksnes, Andøy
Kommuner mellom 5 000-10 000 innbyggere	6	Brønnøy, Alstahaug, Meløy, Fauske, Vågan, Hadsel
Kommuner mellom 10 000-20 000 innbyggere	3	Vefsn, Vestvågøy, Sortland
Kommuner over 20 000 innbyggere	3	Bodø, Narvik , Rana,

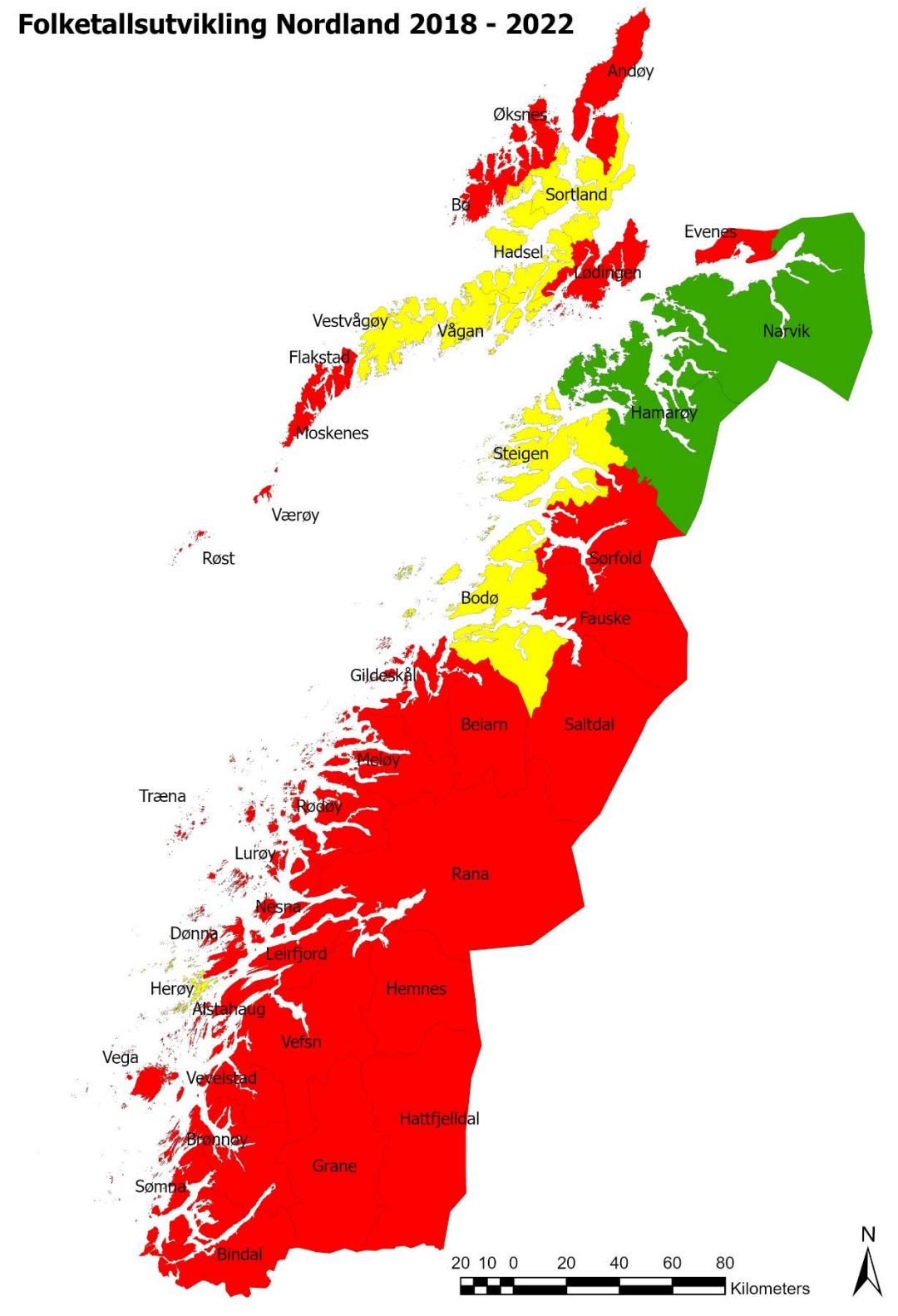
Kommuner med rød skrift er sammenslåingskommuner

I Nordland har 34% av kommunene under 1 500 innbyggere, 61% av kommunene under 3 000 innbyggere og hele 71% av kommunene har under 5 000 innbyggere.

Nedenfor presenteres folketallsutviklingen for perioden 2018-2022 som kart. Fargeleggingen av kartet tar utgangspunkt i følgende terskelverdier:

- Kommuner med negativ utvikling
- Kommuner med utvikling under landsgjennomsnittet
- Kommuner med utvikling over landsgjennomsnittet

Landets vekst for perioden 2018-2022 er på 2,4% samlet.

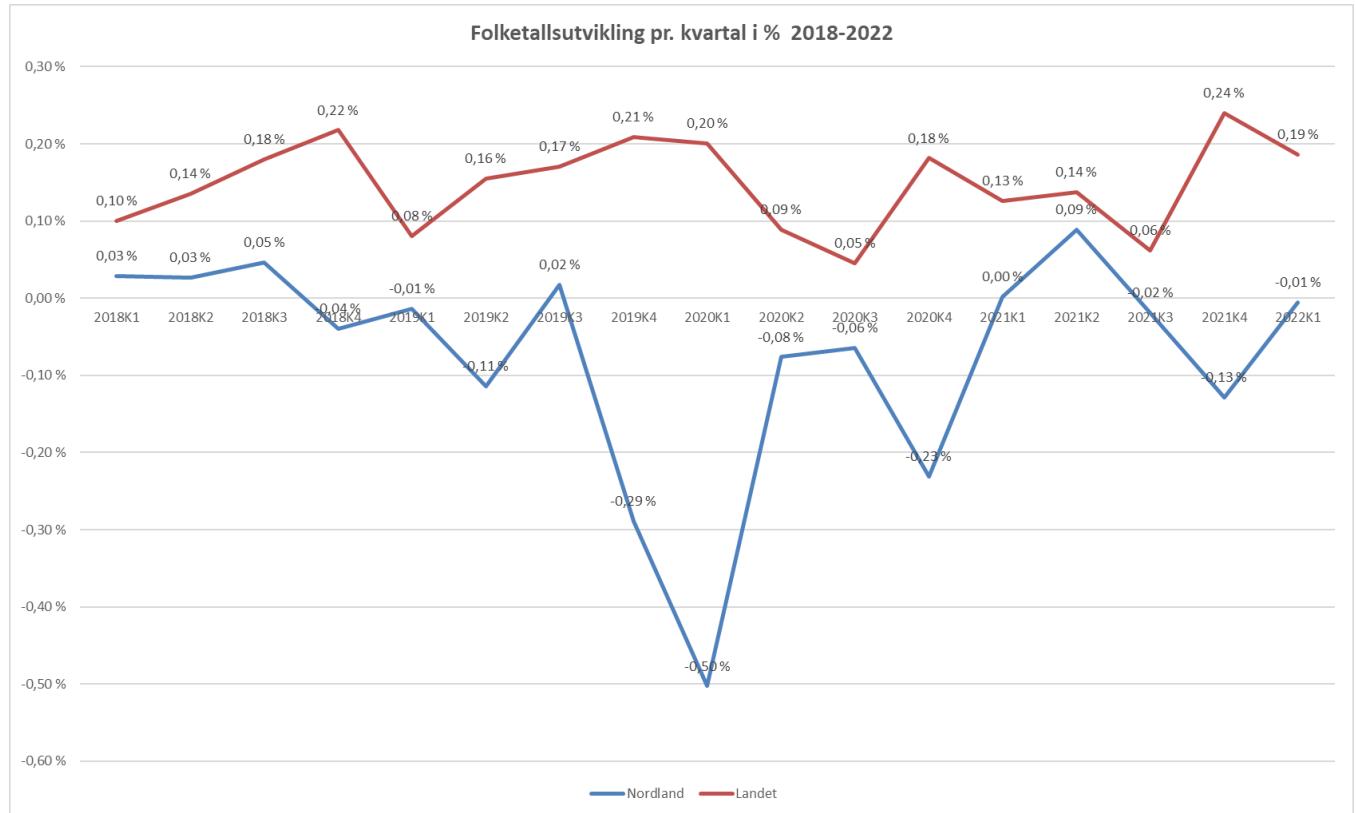

Tabellen under viser utviklingen i folketall per 01.01 for perioden 2018-2022:

Utvikling i økonomiske nøkkeltall for Nordland 2021 – Statsforvalteren i Nordland

	2018	2019	2020	2021	2022	Endring i % for perioden	Endring i tall for perioden
Bodø	51 558	52 024	52 357	52 560	52 803	2,36 %	1 245
Narvik	18 638	18 630	21 845	21 661	21 530	13,43 %	2892
Bindal	1 486	1 450	1 426	1 397	1 406	-5,69 %	-80
Sømna	2 020	2 014	1 975	1 990	1 981	-1,97 %	-39
Brønnøy	7 948	7 916	7 917	7 803	7 777	-2,20 %	-171
Vega	1 221	1 232	1 200	1 182	1 175	-3,91 %	-46
Vevelstad	506	497	462	465	462	-9,52 %	-44
Herøy (Nordland)	1 790	1 780	1 777	1 793	1 825	1,92 %	35
Alstahaug	7 450	7 415	7 447	7 394	7 333	-1,60 %	-117
Leirfjord	2 307	2 320	2 294	2 278	2 257	-2,22 %	-50
Vefsn	13 448	13 403	13 278	13 268	13 233	-1,62 %	-215
Grane	1 463	1 493	1 482	1 453	1 461	-0,14 %	-2
Hattfjelldal	1 411	1 359	1 297	1 267	1 273	-10,84 %	-138
Dønna	1 403	1 391	1 371	1 371	1 369	-2,48 %	-34
Nesna	1 805	1 792	1 761	1 701	1 698	-6,30 %	-107
Hemnes	4 503	4 501	4 454	4 428	4 420	-1,88 %	-83
Rana	26 230	26 315	26 184	26 083	26 092	-0,53 %	-138
Lurøy	1 920	1 904	1 890	1 876	1 869	-2,73 %	-51
Traena	454	456	435	442	450	-0,89 %	-4
Rødøy	1 249	1 238	1 213	1 206	1 153	-8,33 %	-96
Meløy	6 346	6 331	6 288	6 247	6 214	-2,12 %	-132
Gildeskål	1 998	1 978	1 950	1 920	1 894	-5,49 %	-104
Beiarn	1 029	1 022	1 017	999	1 012	-1,68 %	-17
Saltdal	4 691	4 657	4 671	4 632	4 617	-1,60 %	-74
Fauske - Fuoskko	9 775	9 760	9 739	9 640	9 603	-1,79 %	-172
Sørfold	1 979	1 975	1 926	1 912	1 869	-5,89 %	-110
Steigen	2 534	2 576	2 608	2 586	2 591	2,20 %	57
Lødingen	2 102	2 077	2 034	2 003	1 976	-6,38 %	-126
Evenes	1 387	1 387	1 348	1 324	1 334	-3,97 %	-53
Røst	517	508	498	488	469	-10,23 %	-48
Værøy	746	732	728	698	678	-10,03 %	-68
Flakstad	1 301	1 292	1 272	1 238	1 216	-6,99 %	-85
Vestvågøy	11 397	11 480	11 433	11 521	11 566	1,46 %	169
Vågan	9 611	9 595	9 608	9 670	9 724	1,16 %	113
Hadsel	8 042	8 091	8 061	8 065	8 107	0,80 %	65
Bø	2 623	2 616	2 569	2 576	2 565	-2,26 %	-58
Øksnes	4 541	4 449	4 410	4 416	4 458	-1,86 %	-83
Sortland	10 401	10 518	10 566	10 514	10 468	0,64 %	67
Andøy	4 902	4 771	4 663	4 588	4 572	-7,22 %	-330
Moskenes	1 068	1 039	1 015	989	982	-8,76 %	-86
Hamarøy	1 801	1 747	2 766	2 701	2 708	33,49 %	907
Sammenslåingskommune							

Figuren under viser utvikling i folketallet for landet og fylket per kvartal (i prosent) i perioden 2018-2022. Vi ser at det er en negativ trend for fylket i perioden, spesielt i 1. kvartal 2020.

6.1 Befolkningsutvikling 2022

Tall fra SSB viser at folketallet i Norge ved utgangen av 2. kvartal var 5 455 600 personer. Folkeveksten i kvartalet var på 20 046 personer. Norge har ikke hatt en 2. kvartal med folkevekst over 10 000 siden 2017, eller over 15 000 siden 2011. Folkeveksten er altså svært høy, sammenliknet med samme kvartal de siste årene. Ifølge SSB er tallene ikke uventet på grunn av krigen i Ukraina og flyktningene som følge av den.

Ved årsskiftet bodde det 3 600 ukrainske statsborgere i Norge og ved utgangen av kvartalet var det 18 300.

Etter flere år med fallende fruktbarhet, var det en økning i fødselstallet i 2021. I 2022 har derimot utviklingen med fallende fødselstall tilbake og i 2. kvartal hadde vi det laveste fødselstallet på 25 år.

6.2 Befolkningsutvikling Nordland 2022

Folketallet i Nordland har økt siste halvår fra 240 190 innbyggere ved årets start til 240 715 ved utgangen av andre kvartal. I første kvartal var den en svak nedgang på -12 innbyggere, mens det i andre kvartal var en økning på 537 innbyggere. Som nevnt over, skyldes mye av økningen flyktninger på grunn av krigen i Ukraina.

Tabellen under viser befolkningsutviklingen i Nordland for 2. kvartal 2022 sammenliknet med 2. kvartal 2021

Nordland	2021K2	2022K2
Befolkningsutvikling ved inngangen av kvartalet	240 559	240 178
Folkevekst	-45	537
Befolkningsutvikling ved utgangen av kvartalet	240 514	240 715
Fødselsoverskot	56	-57
Fødde	583	532
Døde	527	589
Nettoinnvandring	31	1 107
Innvandring	577	1 356
Utvandring	546	249

Tabellen under viser endring i folketallet for 1. halvår 2022 (1.+ 2. kvartal) for kommunene i Nordland.

Kommune	Folketall pr. 01.01.2021	Folketall pr. 30.06.2021	Endring 1. kvartal	Endring 2. kvartal	Endring første halvår (1.kv+2.kv)	Prosentvis endring 1. halvår (1.kv + 2.kv)
Nesna	1 698	1 726	16	12	28	1,6 %
Dønna	1 369	1 388	5	14	19	1,4 %
Moskenes	982	993	2	9	11	1,1 %
Øksnes	4 458	4 503	37	8	45	1,0 %
Vega	1 175	1 186	6	5	11	0,9 %
Steigen	2 591	2 615	12	12	24	0,9 %
Træna	450	453	2	1	3	0,7 %
Bodø	52 803	53 135	50	282	332	0,6 %
Hattfjelldal	1 273	1 281	4	4	8	0,6 %
Vefsn	13 233	13 315	9	73	82	0,6 %
Saltdal	4 617	4 644	-5	32	27	0,6 %
Hemnes	4 420	4 437	5	12	17	0,4 %
Sortland	10 468	10 506	17	21	38	0,4 %
Hadsel	8 107	8 132	14	11	25	0,3 %
Vågan	9 724	9 752	15	13	28	0,3 %
Fauske - Fuoskko	9 603	9 625	5	17	22	0,2 %
Narvik	21 530	21 573	-22	65	43	0,2 %
Rana	26 092	26 119	-19	46	27	0,1 %
Sømna	1 981	1 983	-3	5	2	0,1 %
Leirfjord	2 257	2 259	5	-3	2	0,1 %
Alstahaug	7 333	7 338	-17	22	5	0,1 %
Lurøy	1 869	1 870	-5	6	1	0,1 %
Brønnøy	7 777	7 777	3	-3	0	0,0 %
Meløy	6 214	6 209	-5	0	-5	-0,1 %
Lødingen	1 976	1 972	-13	9	-4	-0,2 %
Værøy	678	676	1	-3	-2	-0,3 %
Herøy (Nordland)	1 825	1 819	4	-10	-6	-0,3 %
Vestvågøy	11 566	11 525	-8	-33	-41	-0,4 %
Flakstad	1 216	1 211	2	-7	-5	-0,4 %
Røst	469	467	1	-3	-2	-0,4 %
Hamarøy	2 708	2 691	-12	-5	-17	-0,6 %
Andøy	4 572	4 538	-31	-3	-34	-0,7 %
Vevelstad	462	458	-7	3	-4	-0,9 %
Beiarn	1 012	1 002	-6	-4	-10	-1,0 %
Evenes	1 334	1 320	1	-15	-14	-1,1 %
Sørfold	1 869	1 848	-10	-11	-21	-1,1 %
Bindal	1 406	1 389	-14	-3	-17	-1,2 %
Gildeskål	1 894	1 871	-14	-9	-23	-1,2 %
Bø	2 565	2 532	-15	-18	-33	-1,3 %
Grane	1 461	1 441	-17	-3	-20	-1,4 %
Rødøy	1 153	1 136	-5	-12	-17	-1,5 %
Nordland	240 190	240 715	-12	537	525	0,2 %
Landet	5 425 270	5 455 582	10 266	20 046	30 312	0,6 %

6.3 Fylkesvis befolkningsutvikling 2022

Fylke	01.01.2022	30.06.2022	Folketilvekst 1. halvår 2022 (tall)	Folketilvekst 1. halvår 2022 (prosent)
Viken	1 269 230	1 280 810	11 580	0,90 %
Rogaland	485 797	489 438	3 641	0,74 %
Agder	311 134	313 414	2 280	0,73 %
Oslo	699 827	703 979	4 152	0,59 %
Møre og Romsdal	265 848	267 131	1 283	0,48 %
Vestfold og Telemark	424 832	426 729	1 897	0,44 %
Vestland	641 292	643 692	2 400	0,37 %
Innlandet	371 253	372 405	1 152	0,31 %
Trøndelag - Trööndelage	474 131	475 505	1 374	0,29 %
Nordland - Nordlánnda	240 190	240 715	525	0,22 %
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	241 736	241 764	28	0,01 %
Hele Landet	5 425 270	5 455 582	30 312	0,6 %

For landet samlet var folkeveksten 1. halvår 2022 på 0,6%, dette tilsvarer 30 312 innbyggere.

Alle fylkene har hatt vekst folketallet i andre kvartal 2022. De nordligste fylkene har hatt lavest vekst, Nordland med 0,2% og Troms og Finnmark med 0,01%.

Ingen fylker har hatt tilbakegang i folketallet 1. halvår.

Høyest befolkningsvekst 1. halvår 2022 hadde Viken med 0,9% vekst.

Kilder:

SSB:

- Statistikkbanken:
<https://ssb.no/statbank/>

KDD:

- Kommuneproposisjonen:
https://www.regjeringen.no/contentassets/2f60518f30d743ac9d4d15e610ad2c0c/no/pdfs/prp2021_20220110000dddpdfs.pdf
- Rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi:
https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rapport-fra-det-tekniske-beregningutsvalg-for-kommunal-og-fylkeskommunal-okonomi-juni-2022/id2921596/?utm_source=regjeringen.no&utm_medium=email&utm_campaign=nyhetsvarsel2_0220630

KS:

- Sluttrapport for 2021 fra arbeidsgruppen som skal kartlegge økonomiske konsekvenser av covid-19-situasjonen for kommunesektoren:
<https://www.ks.no/contentassets/46064b5ea32c490cabbaaf2c3eacfb1c3/Sluttrapport-arbeidsgruppe-koronautgifter-2021.pdf>

Andre:

- Fiskeridirektoratet – Havbruksfondet:
<https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Nyheter/2021/utbetalingar-fra-havbruksfondet-klar-for-2021>
- Inntektssystemutvalget:
<https://www.regjeringen.no/no/dep/kdd/org/styrer-rad-og-utvalg/inntektssystemutvalget/id2741403/>
- Arbeidsgruppen som skal kartlegge økonomiske konsekvenser av covid-19-situasjonen for kommunesektoren:
<https://www.ks.no/contentassets/46064b5ea32c490cabbaaf2c3eacfb1c3/Sluttrapport-arbeidsgruppe-koronautgifter-2021.pdf>

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Fridtjof Nansens vei 11, Pb 1405, 8002 Bodø || sfnopost@statsforvalteren.no ||
www.statsforvalteren.no/nordland

